

DELIBÁCSKA

Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM
164

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 18
SZOMBAT

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 100 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes száma ára:
1 1/2 Dinár

A béke ára

Normann Angell — a Rossz üzlet a háboru című, még a világháboru előtt megjelent, híres pacifista könyv szerzője — ma ahhoz a féltuccat gondolkodó és kritikus pacifistához tartozik, akik világosan látják a probléma súlyosságát és bonyolultságát. Legújabb írásaiban új embermészárlás veszedelmire figyelmezteti a kulturerberiséget.

A New Republic-ban megjelent új cikkében az amerikai és angol közszellemről ír, a pacifizmusnak itt lángoló hívei vannak, mindenki világbékéről szavalt, de ezt a közvélemény is savanyu érzésekkel fogadta, mikor arra került volna a sor, hogy olyan nemzetközi megállapodás kössék, mely a brit világbirodalomra is komoly terheket ró. Az egész helyzetben az angol Dominionokat voltaképp csak a japán-kérdés érdeklé s inkább pusztuljon egy szerződés, mely a békét garantálná, semhogy általa Japán nemzetközi pozíciója megerősítség. Ez a politikai lóginyázás folyik mindenütt tovább, míg az új háboru tényleg utban lesz. Majd akkor minden egyes fél szentül meg lesz győződve róla, hogy a konflagrációt a másik idézte elő, „Isten a tanunk — fogják mondani —, hogy mi a békét akarjuk. Mindössze azt követeltük, hogy a mi isteni jogunk a függetlenségre respektáltassék... „Es mindkét fél a vallás és az etika nevében fog beszélni, mivel egyik fél sem lesz tudatában annak, hogy valami hibát, vagy rosszat követett el.

A mai állapot nehézsége nyilvánvaló. Mindenki szeretné a békét, de sehol nem található komoly és széleskörű fölismerése annak az igazságnak, hogy ha a békét csakugyan el akarjuk érni, annak ára van, azért bizonyos kötelezettségek vállalásával kell fizetni. Ez az egyszerű javaslat általános konsternációt idéz elő az emberekben. „Hogyan és miért kötelezzük le magunkat — szokták mondani — idegen népeknek, mikor csak azt kívánjuk tőlük, hogy hagyjanak bennünket békében s mikor mi is békében akarjuk őket hagyni...“ Az az általános érzés ugy Amerikában, mint Angliában, mint a Dominionokban, hogy ilyen kötelezettségek vállalása beavatkozás volna idegen dolgokba, melyek rájuk nem tartoznak, avagy be fogja őket akaruk ellenére keverni ilyen zavarokba s idegen népek vissza fognak élni az ő jóhiszeműségükkel. „Mindenképpen a maga dolgával törődjék s akkor nem lesz semmi nagyobb baj...“ szokták mondani. „Ha csak a saját belső ügyeinkkel foglalkozunk, senki sem vonhat felelősségre bennünket, ha egy új háboru ütne ki...“

Míg ez a hangulat a kulturnépek domináns lelki orientációja marad, tökéletesen világos, hogy lehetetlenség bármilyen komoly intézményeket létesíteni, vagy garanciákat lefektetni a béke érdekében. Ami Wilson elnök, Lloyd George, Lord Cecil és Macdonald fáradozásait sikertelenségre kárhoztatta, az épp ez a hangulat volt s ebben az atmoszférában ezeknek a politikusoknak az utódjai is éppoly képtelenek lesznek megállapozni a béke hatékony organizációját.

Mindenekelőtt tehát — a Norman Angell látása szerint — azt kell, hogy a közvélemény megértse, hogy mi volna a béke minimális ára. Sajnos, maguk az államférfiak és az ugynevezett szakértők sincsenek ezzel a kardinális kérdéssel tisztában.

Nos, Norman Angell azt hiszi, hogy a békét biztosító minimális programnak a megállapítása nem valami nehéz feladat, hanem az ugyszólván a

mai nemzetközi helyzet belső természetéből folyik. Angell a következő négy pontba foglalja:

1. Németországnak is szüksége van biztonságra. Ettől a biztonságtól függ a szövetségesek biztonsága is. Ha Németország továbbra is a jogtalanság állapotában marad, vissza fogja szerezni régi erejét és új katasztrófa elé megyünk.

2. Nem lehet Franciaországtól várni, hogy lemondjon a katonai túlsúly biztonságáról, amíg politikai és gazdasági

eszközökkel megfelelő biztonságot nem kap.

3. Ez a garancia nem állhat abban, hogy a nagyhatalmak minden esetre biztosítják Franciaország határait, tekintet nélkül arra, hogy mi lesz politikai magatartása. Nem lehet Franciaországnak fehér lapot adni és védelmének előfeltétele az ő korrekt magatartása.

4. Ezt a korrekt magatartást csakis egy elfogulatlan harmadik fél ítélheti meg.

Megalakult az új kormány

Öfelsége aláírta a kinevezési ukázt — Az új kormány tagjai ma teszik le a hivatalos esküt

Beograd. Miután Pasic Nikola megkapta a felhatalmazást, hogy a radikális és horvát parasztpárt tagjaiból koalíciós kormányt alakítson, tegnap reggel magához kérette Zivkovic Ljubát a radikális párt elnökét és érdeklődött nála, hogy kik azok a politikusok akiket a párt a kormányba akar delegálni Zivkovic a felvilágosítás után távozott Pasic topcsideri villájából, ahova fél tizenegy órakor Radics Pavle, Superina Benjamin, Krajacs Ivan és Nikics Nikola érkeztek. A horvát miniszterek bemutató látogatást tettek a miniszterelnöknél.

Délután hat órakor Gyurics Márko jelent meg kihallgatáson Öfelsége előtt és a következő kormánylistát terjesztette elő aláírásra:

Miniszterelnök: Pasic Nikola
Igazságügy: Gyurics Márko.
Külgügy: Nincics Momcsilo.
Belügy: Makszimovic Bozsó.
Pénzügy: Sztojadinovic Milán.

Építésügy: Uzunovic Nikola.
Földművelésügy: Miletics Koszta.
Törvényegységesítés: Szrkics Milán.
Szociálpolitika: Szimonovic Milán.
Közlekedésügy: Radojevic Anta.
Vallásügy: Trifunovic Misa.
Közoktatás: Vukicsevic Veljo.
Egészségügy: Miletics Szlavko.
Agrárreform: Radics Pavle.
Postalügy: Superina Benjamin.
Erdészet és bányaügy: Nikics Nikola.

Kereskedelem és iparügy: Krajacs Ivan.

Hadügyminiszter: Trifunovic Dusan.
Öfelsége aláírta a kinevezéséről szóló ukázt. Az új kormány ma délelőtt fogja letenni a hivatalos esküt.

A kormány nem akarta tegnap este közzétenni a névsort és a kinevezéséről szóló hírt, hanem ismeretlen oknál fogva titokban akarta tartani és még csak ma közzétenni.

Elfogták a gyilkos csendőrt

A gyilkosság óta a városban bujkált — Tomics Nikola rendőr fogta el a Temerini uton

Tegnap este nyolc órakor Tomics Nikola 2. számú rendőr szolgálatot teljesített a Temerini utcában. A csatorna felől egy csendőr jött a város felé, szolgálati övvel és revolverrel az oldalán, amikor a csendőr Tomics Nikolához ért, ez felismerte a csendőrből azt, akit Abazovic Szalik meggyilkolása miatt keresnek. A csendőrség és rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a letartóztatott két csendőrt ártatlan és hogy a gyilkosságot Teodorovics Radován csendőr követte el.

Teodorovics Radován személyleírását és fényképét átküldte a csendőrség a rendőrséghez, amely ezt közölte a rendőrökkel. Ennek alapján ismerte fel Tomics Nikola rendőr a gyilkos csendőrt.

Amikor a csendőr Tomics elé ért, ez felszólította, adja át revolverét és jön vele a rendőrségre, mert keresik. Teodorovics Radován át is adta a revolverét és a rendőrségre ment Tomics Nikola rendőrrel.

A rendőrségen Malencics Rodoljub fogalmazó hallgatta ki a gyilkost aki azt vallotta, hogy Teodorovics Radován 23 éves gegulicsi (valjevói járás) születésű csendőr. Beogradban teljesített szolgálatot, de mivel sok adóssága volt, július 2-án megszökött Beogradból és Novisadra jött. Itt első éjjel Popovics Nadesda Kraljevic Márkó ucca 9 számú házában lakó nőnél szállt meg, azután azonban a pappal a városban járt és éjjel a szabadban aludt. Szombaton 11-én este a Kamenici ucca egy sarkán egy öreg emberrel beszélgetett, akinek társaságában egy liter bort ivott.

Éjjel felé a Futaki utra ment a ho-

egy katona azt kérdezte tőle merre van a repülőtér. Erre mindketten megindultak a repülőtér felé. Utközben a katona szidalmazni kezdte a csendőrséget. Azt mondta, ha lejönnek a csendőrök Macedoniába elfogy a bátorságuk. Mikor a korház mögött egy kukoricához értek a katona folytatta a csendőrség szidalmazását erre ő kivette revolverét és az előtte haladó katonába lött.

A lövés talált, mert a katona elesett és jaggatni kezdett. Ő erre elbújt a kukoricásban és nézte, hogy viszik el a katonát. Mikor mindenki elment ő Popovics Nadesdához ment, ahol megmosdott. Azután a városba ment és tegnap estig a városban bolyongott. Közben egy korcsmában is volt, ahol a katona meggyilkolásáról beszélgetett.

Amikor Malencics Rodoljub fogalmazó azt kérdezte tőle, bánja-e tettét azt válaszolta, hogy nem tudja, most már ugyanis hiába bánja.

A nyugodt gyilkost, aki végig mosolyogva mondta el vallomását a rendőrség magáncellába zárta és ma átadja a csendőrségnek

Tomics Nikola rendőr, aki letartóztatta a gyilkos csendőrt, a legjobb novisadi rendőrök egyike. Ő volt az, aki három héttel ezelőtt elfogta a pirosi uton verekedés közben agyonszurt Pekár Jankó favágó gyilkosát, a pályaudvaron épen, amikor ez meg akart szökni.

Rövid idő alatt tehát két gyilkost fogott el.

Érdekes megjegyezni, hogy a gyilkos hat napig bujkált a városban, míg végre Tomics Nikola rendőrnek sikerült elfognia.

Francia vereség Marokkóban

Páris. A francia kormány tegnap bevallotta, hogy a marokkói fronton igen súlyos események fognak bekövetkezni. Painlevé miniszterelnök tegnap Petain tábornaggal tanácskozott, aki a világháboruban Verdun városának a védelmének szerzett hírnevet magának. Painlevé és Petain találkozására eredménnyel járt és Petain tábornagy tegnap reggel repülőgépen Marokkóba sietett.

A hivatalos közlemény Petain elutasításáról így hangzik:

Petain tábornagy elutasítása a marokkói harctérre nagy érdeklődést keltett a közvéleményben. Petain tegnap este hosszabb tanácskozást folytatott Painlevé miniszterelnökkel s ma Párisból Toulousebe utazott, ahonnan Malagán át Rabatba repül.

Petain tábornagy gyors marokkói utját érthetővé teszik azok a jelentések, amelyek Abd el Krim nagy sikeréről számolnak. Madridi hivatalos jelentések szerint a rif-kabilok bevették Taza elővárosát, Bal el Tazát és most heves támadást intéznek a Fez felé vezető vasutvonallal ellen. A rif-kabilok tehát Fez már közvetlen-közérlő fenyegetik. Abd el Krim a francia kiküldöttnek kijelentette, hogy nem fogadja el a felajánlott fegyverszünetet.

A francia csapatok veresége, a legutóbbi marokkói jelentések szerint, a legsúlyosabb, amely eddig a francia hadsereget érte. Bal el Taza elvesztése rendkívül súlyos csapás a franciákra nézve, mert Tazanak ez a külvárosa tulajdonképpen csak egy óriási pályaudvarból áll, amely az egész kelet-marokkói front ellátásához szükséges raktárakat és árukészleteket foglalta magában.

A pályaudvar elvesztése megnehezíti a francia csapatok helyzetét. Ha a franciák nem tudják ezt a pályaudvart visszafoglalni, akkor teljesen lehetetlenné válik számukra, hogy a nagy ellátási utvonalakat használhassák és kénytelenek lennének az általános visszavonulást egy hátrább fekvő vonalra megkezdzeni.

A franciák pozícióját rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy akkor, ha a védelmi vonalat vissza kellene vetni, ez olyan terepmentre kerülne, amelynek védelme rendkívül nehézségeket okoz. Ezen a területen egyébként számos kisebb törzs föllázadt már.

Abd el Krim csapatai egyes helyeken a francia csapatokat egyenesen a lázadók fegyverei elé szorítják és így igen sok helyen a francia csapatok már két tűz között állnak. Egy francia osztagot bekerítettek és bosszúból, mert a francia repülő bombákat dobta a fölkelőkre, a katonákat utolsó szálig legyilkolták.

Tőzsde

Julius 17	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.075	—	—
Zürich	—	1107.50	—
Newyork	—	56.97	—
London	25.035	277.60	—
Páris	24.30	269.—	—
Milano	19.05	211.10	—
Prága	15.275	169.25	—
Berlin	—	1361.—	—
Budapest	0.00727	—	—
Brüsszel	—	—	—
Bécs	0.00727	0.0804	—
Bukarest	2.55	27.25	—
Amsterdam	206.90	2295.—	—
Szofia	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloniki	—	90.—	—
Varsó	—	—	—

A novisadi repülőter balesetstatisztikája

Olaszországban tizenkét halálos végű repülőkatasztrófa esik minden hónapra

Egy éven belül Heinrich Mario pilótahadnagy a hetedik áldozata a novisadi repülőternek. A szomorú statisztika okaira vonatkozólag a Délbácska munkatársa előlt egy novisadi repülőterre a következő érdekes kijelentést tette:

— A legnagyobb elővigyázatosság és a legfokozottabb óvatosság mellett sem lehetséges a repülőkatasztrófák számát csökkenteni. A novisadi aerodromban a legmodernebb gépekkel gyakorlatozunk s pilótatisztjeink bármely állam pilótatisztjeivel felvehetik a versenyt. Hogy mégis történnek katasztrófák, arról nem tehetünk.

— Statisztikai adatok vannak a kezünkben arról, hogy Olaszországban átlag tizenkét halálos repülőbaleset esik egy hónapra. Ehhez képest a novisadi repülőbaleset-statisztikája megnyugtató képet ad, miután ennyi katasztrófa itt egy éven belül sem történik. A katasztrófa rendszerint akkor halálos kimenetelű, ha a gépet a földhöz közel éri valami defektus. Ha ezer méter magasságban áll le a motor, a pilótának elég ideje van megfelelően leereszkedni, de a 30—40, vagy száz méteres magasságban történő defektusnak rendszerint zuhanás és halálos kimenetelű katasztrófa a vége. Így történt tegnap is.

Biztosítótársaságok harca

Bűnvádi feljelentést adott be a Jugoszlávia az Adria igazgatója ellen

A Jugoszlávia biztosító társaság igazgatója a novisadi ügyészségen bűnvádi feljelentést adott be Loschitz Miksa, az Adria biztosító társaság novisadi igazgatója ellen, mert ez a múlt év áprilisában Kobal Ivánnak a Srpska Zadrusna Banka igazgatójának azt mondta, hogy a viszontbiztosító társaságok nem akarják a Jugoszlávia biztosításait elfogadni, mert a Jugoszlávia nem tesz eleget kötelezettségeinek. Loschitz Miksa ezt ezért mondta Kobal Ivánnak, hogy a Jugoszláviával már megkötött biztosítást semmisítse meg, amit ez meg is tett. Loschitz így rontotta a Jugoszlávia hitelképességét.

Az ügyészség nem vállalta hivatalból a vád képviselését, mire a Jugoszlávia jogi képviselője utján emelt vádat Loschitz Miksa ellen. Loschitz Miksa a Jugoszlávia vádirata ellen felebbezést adott be a vádtanácshoz, amely dr. Belajcsics Vladimir elnöklése alatt tegnap foglalkozott Loschitz felebbezésével, azt elutasította és a vádiratot jóváhagyta.

Még nem helyezik üzembe a Duna-uccai villamosvonalat

Csak próbajáratot indítanak

Novisadon a napokban olyan hírek terjedtek el, hogy pár nap múlva üzembehelyezik a Duna-uccai villamosvonalat.

Érdeklődünk Gantner Rezső villamos telepi igazgatójánál a hír valódsága felől. Az igazgató a következőket mondta munkatársunknak:

— Szó sincs róla, hogy már pár nap múlva üzembehelyezzük a Duna-uccai villamosvonalat. Csak arról van szó, hogy egyelőre próbajáratokat indítunk s csak akkor, ha a közlekedés a Duna-uccai vonalon minden tekintetben beválna, tárgyalunk majd esetleg a vonal üzembehelyezéséről. Nem áll tehát a délutáni lap közlése, mely szerint a forgalmat ezen a vonalon azonnal megindítjuk.

A központi villamostelepen folyó nagyméretű átalakítási munkákra vonatkozólag, az igazgató kijelentette munkatársunknak, hogy teljesen modern tűz-előberendezést fognak felépíteni, amely eliminálja a füstöt a kéményből. Az átalakítási munkákról legközelebb fogjuk informálni olvasóinkat, természetesen csak hiteles adatok, nem pedig mende-mondák alapján.

Sikertelen támadások a novisadi színház vezetősége ellen

Csak a színház volt tagjai támadták a vezetőséget — Vojnovics Brana dr. teljesen leszerelte a támadásokat

A novisadi színház vezetősége ellen már hetek óta támadások özöne indult meg, leginkább azok részéről, akik valamilyen nekszusban voltak a színházzal és akik személyes sérelmeiket akarták ezen az uton megbosszultatni. A támadások éle különösen Vojnovics Brana dr. színházigazgató ellen irányult, aki bár nagyműveltségű és kiváló koncepciójú színházember, mégis ő benne vélték feltalálni az apró-cseprő színházi bajok kórokozóját. Felvonultak tehát megsértett ambíciók és a „Gutta cavat lapidem” proceszusa szerint először csak csendben, cseppenkint akarták kivájni a követ, végre súlyos ágyúkkal vonultak fel ellene. Az alkalom a csütörtökön megtartott konferencián robbant ki, amelyet a színház barátai hívtak össze s amelyen a polgármester információkat akart szerezni arra vonatkozólag, hogyan lehetne a színház jövedelmét fokozni s hogy szüksége van-e a színháznak az 1925—1926-iki idényben is a város szubvenciójára.

A konferencián résztvettek Dr. Milovanovics polgármester, Dr. Ilics Branko a novisadi radikális klub elnöke, Tapavica György dr. ügyvéd, Rajkovic Misa dr. orvos, Aradszki Mita dr. ügyvéd, dr. Szubotics Kamenko, dr. Adamovics Petár, Klicin Predrag városi tanácsnok, Vojnovics Brana dr. a színház igazgatója valamint a sajtó képviselői.

Aszínház „volt” embereinek támadása

A polgármester üdvözlő szavai után egymásután szólaltak fel a színház vezetőségének ellenfelei; Szubotics Kamenko a nemzeti színház volt dramaturgja, Vasziljevics Zsarkó, a színház volt rendezője, Jovanovics Sztevan a színház volt tagja és Adamovics Pera dr. a színház volt primadonnájának férje.

Mint látjuk tehát csupán a „volt” emberek tömörültek egységes frontba a színház vezetősége ellen, azok akiket a megsértett húság és ambíció terelt az ellenséges táborba. Ezek az urak azután tücsköt — bogarat hordtak össze Vojnovics dr. ellen, aki pedig elsőrangú kulturmunkát végzett a novisadi színháznál és akinek két esztendői rezimije alatt a színház bevételei a duplájára, a színészek fizetése, pedig 50—100 százalékgig emelkedtek.

A támadások elpuffogatása után egymásután szólaltak fel a színház

igazi barátai. Dr. Milovanovics polgármester dr. Ilics Brankó. Tapavica György dr., Klicin Predrag és Szotirovics Dragomir a beogradi nemzeti színház tagja, akik a legerélyesebben tiltakoztak az elhangzott támadások ellen.

A legnagyobb bevétele van a novisadi színháznak

Végül Vojnovics Brana dr. mutatta ki hivatalos adatok alapján, hogy hivatalba lépése óta a színház bevételeit a duplájára fokozta, a színészek fizetéseit pedig 50—100 százalékgig emelte fel. Kimutatta, hogy a szpliti színház bevétele az elmúlt szezonban 400.000 dinár volt, a szarajevói színházé 600.000 a skopljei 600.000, a maribori 600.000 az osijekai 1.000.000, a novisadi színházé pedig 1.200.000 dinár. A novisadi színház jövedelme közeljár a ljubljani színház jövedelméhez, amelynek pedig 10 millió dinár az állami szubvenciója, a novisadié pedig csak 900.000 dinár.

A jövedelem fokozása ügyében elhangzott támadásokra Golubovics pénztáros kimutatta, hogy a színház legminimálisabb kiadásai a következők: fűtés 80.000, világítás 70.000, plakátok és reklámok 52.000, ruhatár, dekoráció szerepek másolása és hangjegyek 121.000, állami adó 120.000, tantiémek belföldi és külföldi szerzőknek 30.000 dinár évente, tehát a színház összköltsége 479.000 dinár egy esztendőre.

Vojnovics Brana dr. kijelentette, hogy a számok beszélnek helyette, a színházban nincs krízis s csak arról lehet szó, vajjon a jövő szezonban fenntartják-e továbbra is az operettet és az operát mai formájában, vagy sem. Ha nem, úgy a színház csak a drámát fogja kultiválni.

A drámai személyzet fenntartásának összes költségei havi 61.700 dinárt tesznek ki s miután az állam a drámai előadások céljaira havi 75.000 dinárral járul hozzá; a színház vezetősége abban a kellemes helyzetben lesz, hogy a jövő szezonban kizárólag

ingyenes előadásokat

fog rendezni. Mindenki tehát ingyen járhat színházba a jövő idénytől kezdve s akkor bizonyára már nem lesznek panaszok sem a vezetőség ellen, sem pedig a helyiárok miatt.

A konferencia este fél 10 órakor ért véget s annak hangulata után ítélve, szinte bizonyosra vehető, hogy a város továbbra is fenntartja a 150.000 dináros szubvenciót.

Körözölve egy ügyész ellen

A volt sombori ügyészt körözötteti a szubotici államügyészség

A subotici államügyészség a napokban körözölvelet bocsájított ki dr. Milics Branko (Alexander) volt sombori ügyész ellen, aki a jelek szerint hamisított diplomával jutott állásához, s ilyen minőségben több visszaélést követett el. Milics két évvel ezelőtt a Novisadnál szomszédos Kátyon volt közvégsi „orvos” bár orvosi diplomával egyáltalán nem rendelkezett. A vádirat állításai szerint Milics Subotican mint dr. Ilics államügyész szerepelt, s több subotici polgártól tekintélyes összeget

zsarolt ki azon a címen, hogy fogságban lévő hozzátartozókat kiszabadítja. Orvosi és ügyészi állása között egy időben mint vámtiszt is működött. A novisadi főállamügyészség intézkedésére tavaly felfüggesztették állásától és elrendelték ellene a vizsgálatot, amelynek eredménye teljes mértékben igazolta a vádak. Milics akkor ismeretlen helyre távozott, s tartózkodási helyét a mai napig sem sikerült megállapítani.

Nem szabad magyarul beszélni...

Botrány a szubotici kiszélesített tanács ülésén — Amikor csalódik a magyar-radikális klub elnöke

A szubotici városi kiszélesített tanács tegnap ülésén a borád meg-szavazása előtt szólásra jelentkezett Majláth István bizottsági tag, a szubotici magyar radikális párt elnöke, aki magyarul akarta beszédjét elmondani: — Tisztelt közgyűlés — mondotta — engedjék meg, hogy magyarul mondhassam el beszédemet, mert nem birom az államnyelvet...

A bejelentést váratlanul óriási zajjal fogadták, úgy, hogy a szónok nem is folytathatta beszédét. A közgyűlés részt-

vevői szinte kórusban kiabálták: — Üljön le! magyarul nem hallgatjuk meg!

A nem várt fogadtatásra a radikális-magyar párt elnöke csendesen leült és hüvelybe dugta jövendő közbeszólásait. A költségvetés megszavazása előtt felállt Eisler Zsigmond fakereskedő, aki szerbül a következő bejelentést tette: — Engedjék meg, hogy az anyanyelvemen, magyarul szólhassak a tárgyhöz...

A bejelentést óriási vihar fogadta.

— Szerbül beszéljen és ne magyarul, kiáltották minden oldalról.

— Tudok szerbül, de csak az anyanyelvemen fejezhetem ki magamat — taktikázott Eisler.

— Jól tud szerbül, — szölt közbe Gyorgyevics főispán — csak beszéljen ne féljen, nem fogjuk kinevetni.

Eisler állandó zaj közepette még ezeket mondotta:

— Nagyon sajnálom, ha nem engedjék meg, hogy az anyanyelvemen beszéljek, akkor elállok a szótól.

Miután az elnök nem adott engedélyt ahhoz, hogy a felszólaló beszédjét magyarul mondhasa el, Eisler leült.

A „vakmerő” vállalkozás olyan felháborodást keltett, hogy az elnök csak percek múlva tudta helyreállítani a rendet.

Csehszlovákiában már régen nyelven-rendelést védi a polgárok anyanyelvét, a hasonló inzulzusoktól, mi azonban még nem tartunk itt. Az esethez egyelőre nem fűzünk kommentárt.

Befejeződtek a jugoszláv magyar tárgyalások

Beograd. A jugoszláv-magyar tárgyalások, amelyet dr. Perics Ninko és báró Wodiáner Albert vezettek, befejezést nyertek. A tárgyalások folyamán több kevésbé fontos kérdés mellett a következő fontos kérdéseket rendezték: Az utlevelek és vizumok, a határállomások, a határutak jókarbantartása, a forgalom és tranzito forgalom, a kölcsönös jogsegély és a vasuti tarifa. A következő kérdésekben még nem jött létre a megegyezés: a biztosító társaságok, a kiskoruaq vagyonának felosztása, a nyugdíjasok és betétek. Ezeket később fogják letárgyalni.

Esterházy Lujza grófnő levelei

A brünni legfelsőbb bíróság most tárgyalta Esterházy Lujza grófnő hazatérési perét, amelyben a két alsóbb fórum, a törvényszék és a pozsonyi ítélőtábla már ítéletet is hozott és a grófnőt egy évi fogságra és husz ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A grófnőt, mint az iratokból kiderült, azzal vádolják, hogy 1923 július 8-án két levelet írt Krakóba, az egyiket Turnovszky Ádám grófnőhöz, aki a grófnő nagybátyja, a másikat Ciechanovszky Máriához és ez kben a levelekben sajnálatát fejezte ki Magyarország szomorú sorsa fölött és kifejtette, hogy szükséges a Felvidék egyesülése Magyarországgal. Ebből a céliből magyar-lengyel szövetség létrehozását tartotta volna helyesnek a közös ellenség ellen.

A házkutatás alkalmával a grófnő iratai között állítólag Ostenburg Gyulának, a grófnő vőlegényének leveleit találták meg, melyeket Károly magyarországi tartózkodása alkalmával juttatott hozzá. Ezekben a levelekben Ostenburg nagyszabású politikai tervekről ír és a vádirat szerint felszólította menyasszonyát, lépjen érintkezésbe az ugynevezett „nagy szervezővel” és szerezzen pénzt a Szlovenszko felszabadítására.

A brünni legfelsőbb bíróság előtt Jabloniczky János dr. keresztényszocialista nemzetgyűlési képviselő védte Esterházy Lujza grófnőt, éppen úgy, mint az alsóbb fórumoknál.

A legfelsőbb bíróság azonban úgy döntött, hogy a védelem későn terjesztette be a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványait és ezen az alapon az első és második fokon hozott ítéletet jóváhagyta, úgy, hogy a grófnő elítélése most már jogerőssé vált.

APOLLO

július hó 18-án és 19-én

Repriz! Repriz!

▽

Spanyol táncosnő

1294 Pola Negrirel 1—2

HIREK

Most már tudom

hogyan kell kiszámítani a munkás- és rokkantadót. Ennél egyszerűbb műveletet még nem pipáltam, nem értem hát miért nem tudják az urak ezt az egyszerű számtani feladványt megfejteni. Mi sem könnyebb ennél. A napibért meg kell szorozni 365-el, a kapott összeget le kell vonni a napok számnak egyharmadából és elosztani az évek száma egyötödével, ezután hozzáadjuk a ténylegesen eltöltött napimunka kétharmadrészének háromnegyed részét a 365-ik koeficiens kilencvenkilencedik hányadosához, levonjuk a napok számát az évek számából, elosztjuk a megszorított számok összeadott összegét az összeadott hányados levont összegével, hozzáadjuk az egy napra eső rokkantadó eredményét a kamarai adó 2 százalékos napibéréhez, gyököt vonunk az ismeretlen eredmény legismertebb formájából, levonjuk a plusquamperfektumot az infinitívumból, az egészet még egyszer beszorozzuk azon napok számmal, ahány napot az illető munkás a kérdéses hónapban dolgozott, a logaritmusi tábla segítségével kiszámítjuk Sztojadinovic miniszter ur életkorát, hozzáadjuk a bécsi expresshajó árbócának magasságát a kapitány sorsjegyszámához, az egészet elosztjuk Superina Benjamin kereskedelmi tárcájának tartalmával és a marokkói rifkabilók katasztrófális helyzetével, végül a novisadi hid felszerelésének időtartamát négyzetgyökre emeljük Steinch fiatalító módszerének kilenczredik fiolájával. Ha ezt mind megcsináltuk, a rendkívüli állami pótdadó 30 százalékát hozzáadjuk a kamarai adó kétszázalékához, levonjuk a szorzást az osztóból, az összeadást a szorzásból, lekenünk három pofont a rendelet megjelentjének és megvan a kérdéses hónapra eső rokkantadó összege.

Ha ez még mindig nem volna elég világos, a NAK gólarányát elosztjuk az Achilles kerékpáros klub kerékpárjainak bicikliszámaival, kiraboljuk a pazovai nagyföldszét, betábláztatjuk magunkat Maties Vasza ingatlan ingóságaira, a Duna vizátlását megszorozzuk a pulyka kilójának árával, beállunk szoptatók dadának a Komlós testvérekhez, levonjuk Bernard Shaw dramaturgiai tudományát a színészek fizetéséből, az egészségt megszorozzuk a jindncpolitikusok agyvérzésének súlyával és megkapjuk a munkásadót. Nem is olyan nehéz az egész, csak egy kis fantázia kell hozzá. K. A.

A közigazgatási bizottság ülése. A közigazgatási bizottság július havi ülését 21-én fogja megtartani. Ezen az ülésen fogják tárgyalni dr. Markovics Giga tanácsnok felelősségét, amit felfüggesztése ellen beadott.

A novisadi árvizsgáló bizottság működése. Az árvizsgáló bizottság tegnap délelőtti megtartott ülésén a kenyér árának kérdésével foglalkozott. A bizottság tagjai megállapodtak arra vonatkozólag, hogy nyolc napon belül a pékek képviselőinek és szakértők meghallgatása után meg fogja határozni a kenyér árát.

A kátyi gát építése ügyében tartandó konferencia nem a Három Korona szállóban lesz, hanem a város háza nagytermében vasárnap délelőtti kilenc órákor.

A vasuti rendőrséget átvette a városi rendőrség. A belügyminisztérium rendelete értelmében megszüntetett vasuti csendőrségtől tegnap vette át az ügyeket Mihaldzics Sztanoje rendőrfőkapitány. A városi rendőrség részéről Vilovac Milan rendőr fogalmazó fogja vezetni a vasuti rendőrséget, aki mellé egy titkos rendőr, egy altiszt és három rendőrt osztottak be. Vilovac Milan, rendőrfogalmazó személye garancia arra, hogy a vasuton a közbiztonság megvédése érdekében minden lehető meg fog történni.

Kirándulás. Vasárnap reggel 6 órákor indul a kiránduló vonat, Parogovora, amely a turistatársaság valamint a többi kirándulókat viszi.

Érdekes beszélgetés a román királynővel

A román királynő nyilatkozik a nő szépségről és a királyok jövőjéről

Egy beogradi újságíró érdekes beszélgetést folytatott a napokban Mária román királynővel cotrocenii kastélyában. A királynő, akit ma is Európa legszebb asszonyának tartanak, a legnagyobb szívélyességgel fogadta az újságírót s hosszasan elcsevegett vele az aktuális témákról.

Az újságíró a nő szépségre terelte a szót és aziránt érdeklődött a királynőnél, milyen eszközökkel lehet a nő szépségét megőrizni.

— Őszinte leszek — válaszolta a királynő és elárulom Önnek a nagy titkot. Véleményem szerint a nő saját lelkének diszpozícióját hordozza az arcán. Ezzel azt akarom mondani, hogy az a nő, aki elégedett, aki elérte életének összes céljait, aki szereti a gyermekeit, akinek az élet mindent nyújt, ami kellemes és örömteljes, rendszerint sokkal szebb mint az a nő, aki vel az élet mostohán bánat el. Nekem is az a szerencse jutott osztályrészül, hogy életem minden vágya teljesült s hogy a természet olyan külsővel áldott meg, amely tetszetős.

— Nem szeretem a kifestett arcú nőket, én sem használtam soha a festéket. Annak köszönhetem, hogy arcom még ma is, dacára 50 éves életkoromnak, üde és friss. Gyakran a tükörbe nézek és csodálkozom azok állításán, akik azt mondják hogy nagyon szép vagyok. Pedig számtalan sok nő látam az életben, akik sokkal szebbek mint én. Talán csak azért tűnik fel az arcom szépnek, mert mindig jókedvű, megelégedett vagyok s arcomon állandóan mosoly fut végig.

A modern nő

mindig mintaképem volt, mert én is, angol származásomnál fogva a legszabadabb szellemben nevelkedtem. Azért mégsem tudok kibékülni azzal a bizonyos szabad szellemmel, amely a mai modern nőt jellemzi. Mert nem modern a szabad szerelem prédikálása és a mai lányok erkölcstelen életmódja, ellenben modern nevelésnek tartom a sportolást, a testedzést, a tudományok iránti érdeklődést, a szépművészet iránti lelkesedést. Az a nő, aki cigarettázik iszik és banálisán viselkedik egyáltalában nem hasznos tagja a társadalomnak. Megértem a nők egyenjogúsultsági törekvéseit, ellenben határozottan

Uj iskolákat építenek Novisádon. A novisadi tanügyi bizottság tervet dolgozott ki több új iskola építésére és néhány meglévő iskola kibővítésére. A terv szerint a Tamerini út végén a csatorna mellett egy két termes iskolát kellene építeni két tanítói lakással. A tanító képezde részére is kellene egy nagytermes iskolát építeni, ezenkívül a szalajkai iskolát és a Nikolajevska iskolát is ki kellene bővíteni két-két tanteremmel. Az iskolák építkezésére 1.400.000 din. volna szükséges.

Agrárrevízió Novisádon. Az agrárreform végrehajtása ellen eddig már számos panasz hangzott el főleg amiatt mert sokan jogtalanul jutottak földhöz. A kormány a sok panasz következtében el is rendelte a Vajdaságban az agrárreform revízióját Novisádon tegnap kezdte meg munkáját a revíziós bizottság, amely mindenkit beidéző aki földet kapott. A revíziós munka előreláthatólag hónapokig fog tartani.

Ki rontja a hatóságok tekintélyét? E címen cikket írt a Zasztava 1922. évi december 5-i számában Győr Misa petrováci lakos. Cikkében azzal vádolta Lamos Jan petrováci községi jegyzőt, hogy 25.000 dinárral károsította meg a községet és jogtalanul szedett be pénzeket. Az ügyesség emiatt vádat emelt Győr Misa ellen aki a vádtanácshoz felelősséget a vádtanács azonban elutasította a fellebbezést és jóváhagyta a vádiratot.

A legújabb politikai anekdóta. Beogradból került ide a legújabb politikai anekdóta. Politikai körökben megállapították, hogy az új kormány a

elitilem azon lányok modern életmódját, akik azzal az eltökélt szándékkal mennek férjhez, hogy nem lesz gyermekük, ezek a természet ellen vétének. Nekem hat gyermekem is volt és azért mindig jutott időm a szórakozásra, sőt politikai reprezentációra is. A jómódu családok egyetlen öröme csak a nagyszámú család lehet.

Az uralkodók kötelességei

A királynő az újságíró kívánságára ezek után a koronázott fők kötelességeire és jövőjére terelte át a beszélgetést. — Az a királynő, aki saját magáról meg van győződve, hogy semmire sem való, jobban teszi, ha azonnal leteszi a koronát. Annak idején egy amerikai ember azt kérdezte tőlem, nem volna-e okosabb, ha letenném a koronát és mint egyszerű polgárszóny folytattam az életemet. Tudja, mit válaszoltam neki? Milyen véleménye volna önnek egy hajó kapitányáról, aki a legnagyobb vihar közepette otthagyná hajóját! Nem látják-e az emberek, hogy mi éppen úgy végezzük az uralkodói kötelességünket, éppen olyan természetesen, mint az orvos, vagy a kertész, a pék és a cipészmeister. Az uralkodás is egy foglalkozás, amelyet épp úgy kell elvégezni, mint bármely más foglalkozást.

Az uralkodónak is vannak kötelességei, különösen a keleten, ahol a hirtelen változások szinte napirenden vannak és ahol csak egy uralkodó tudja tekintélyével megfékezni a rendbontó elemek felforgató törekvéseit.

— Ha ellenben valamikor maguk az uralkodók fognak rájönni, hogy a népek boldogsága csak egy köztársasági államforma keretében biztosítható, ők maguk fognak idejekorán félrevonulni. Hígyje el, hogy nincs az a király, aki csak egy percig is tovább maradna a trónján, ha nem volna meggyőződve, hogy maradása az ország érdekében történik. Az uralkodás nem irigyléreméltó, több önmegtartóztatást igényel, mint bármely más foglalkozás.

Az utóbbi szavakat olyan lelkesedéssel mondta a királynő, hogy csak a király diszkret kopogására lett figyelmes, hogy még mások is jelentkeztek audienciára. Erre a királynő felállt és Európa legszebb asszonya a legmelegbben bucsuzott el az újságírótól.

munka kormánya lesz. Ez már a két szövetséges párt címéből is megállapítható. A radi-kális párt szövetségét radi-csék pártjával, szerb nyelven pedig a „radi” annyit jelent, hogy „dolgozik”. Tehát az új kormány is dolgozni fog és pedig „függetlenül”, jobban mondva a független demokrata párt részvétele nélkül. Ha a prognózis bevál, az országnak bizonyára semmi kifogása sem lesz ellene.

Lemondott a szuboticiai főkapitány. Szuboticiáról jelentik: Obradovics Dragostav Szubotica város főkapitánya már tegnapelőtt átadta állásáról való lemondását. Rajcsics Sándor alpolgármesternek és egyben kérte a belügyminisztériumtól, hogy más városba helyezze át. A főkapitány lemondási szándékát szenzációs indoklással támasztja alá. Az alpolgármesternek átnyújtott iratban kifejti, hogy már hónapok óta állandóan intrikáinak elene és miután az ellene folytatott állandó intrika nagyon megviselte az idegzetét, egészségi okokból szükségesnek látja áthelyezését kérni.

Kivégzett orosz gyilkosok. Beogradból jelentik: Néhány hónap előtt a szerbiai Vranja községben két orosz emigráns bestiális módon meggyilkolta és kifabolta házigazdáját. A rablógyilkosokat a merénylet felfedezése után néhány órával letartóztatták és azóta letartóztatásban voltak. Ügyükben néhány hét előtt ítélkezett a vranjai bíróság és mindkettőjüket golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet a felsőbb bíróságok is jóvá hagyták, mire mindkettőjüket csütörtökön délelőtti vranjai országuton agyonlőtték. A kivégzésnél több ezer ember vett részt.

Műkedvelő előadás Srbozban. A srbozani (szenttamási) ifjuság folyó hó 19-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel az Ipartestület termeiben táncal egybekötött színelőadást rendez. Színpadon Bus Fekete László 3 felvonásos operettje, az „Árvácska”. Szereplők: Brasnyó Sándorné, Grünberger Teca, Sziller Rézike, Baitz Elemér, Brasnyó Sándor, Gunics Béla, Horváth Pál, Vrecser Mancika, Guttman Magda, Guttman Ilonka, Kemencs Matild, Vargity Aladár, Kuszi Mucus, Horváth Ferenc, Kadvány Ferenc, Ujvári Mihály és Lestár Ferenc. Helyárak: 20—15—12—10 dinár. Az énekeket zongorán Guttman Böske kíséri.

A román trónörökös autóbalesete. Bukarestből jelentik: Ploesti mellett Károly román trónörökös versenyautója összeütközött egy mérnök Fiat-kocsijával. A trónörökös szerencsésen megmenekült, egy ezredes súlyosan megsebesült.

„Bábi Ankaról” írott cikkünkkel kapcsolatosan annak közlését kéri a Tóth Kálmán utca 8. számú ház tulajdonosa, hogy a „jónévű” kuruzslónő nem a Tóth Kálmán, hanem a Kisfaludy-ucca 8. számú házban „rendel”.

MAJOMVICCEK

A Daytonban folyó „majomper” ad aktuálitást az alább következő egynéhány viccnek:

1.

A professzor, aki nem hive Darwin elméletének, reménytelen vitába keveredik egy fölöttébb agresszív ifjával, aki a majomelméletre esküszik. Az ifjú kifogy az érvekből és ezzel a merész kijelentéssel zárja a vitát:

— Azért a maga ősei mégis csak majmok voltak!

A professzor csöndesen bólint: — Igaza van. Nekem az őseim voltak majmok, magánál az utódok...

2.

A gyermek papájához fordul a következő kérdéssel:

— Igaz papa, hogy az ember a majomtól származik?

— *Te talán igen,* de én nem, — válaszolt mérgesen a papa.

Leánykereskedők munkában. Nagyszebenből jelentik: Néhány nappal ezelőtt ismeretlen módon elűnt két keresztényfalusi szász leány, az egyik 19, a másik pedig 17 éves. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték elveszett gyermekeiket, de nem tudtak ráakadni, végre a csendőrségnél tettek jelentést, amely megállapította, hogy a szerencsétlen leányok egy leánykereskedő banda hálójába kerültek és Konstanza utca utaztak. A rendőrség a legérősebben nyomoz a lelketlen lélekufárok kézrekerítése végett.

„A munka” tizenötödik (július 19.) száma ma jelent meg. A lap megjeleníthető Szuboticián, Ciril Method trg. 6. szám alatt. Előfizetési ára egy évre 60 dinár.

Vizumokat, utleveleket, beutazási

és tartózkodási engedélyeket az összes követségeknél, valamint hálókocsai és vasúti jegyeket a leggyorsabban és legolcsóbban beszerez a novisadi legrégibb utazási iroda

Vojvodanska Trgovacka Agencija
1273 Novisad, Kralja Petra ul. 29. 1-8

Sport

Az Amatőrök Beogradban. Nálunk csak hírből ismerik a múltévi osztrák bajnokot, hire után ítélve az Amatőrök voltak az elsők, akik 6 év előtt a Konrad testvérek közreműködésével a ma oly híres bécsi stílust kultiválni kezdték. Az Amatőrök a múlt évben érték el formájuk tetőpontját és megnyerték a bajnokságot, valamint az osztrák kupát. Az Amatőr-profik az idén is igen jól szerepeltek és az utolsó mérkőzéseikig az volt a helyzet, hogy ismét bajnok lesz, de a Hakoach szerencsés győzelmeivel megelőzte. A nagy hírű bécsi proficsapat ma és holnap vendégszerepel Beogradban. Ma a BSK, holnap a Jugoslavia lesz az Amatőrök ellenfele.

A subotici ŽsAK vasárnap a Makkabival fog játszani a Karagyorgye pályán.

A budapesti válogatott csapat Göteborghban 2:2 döntetlen eredménnyel végzett.

A NAK ma esti bankettjén a következő játékosok hivatalosak, Alekszi, Breznik, Schäffer, Schmidt, Bertók, Koracsek, Peikert, Balzár, Hajdu, Martin, Past I, Lerch, Past II, Gottwald, Varga, Pelikán, Antonics, Weiss, Spiller, Német, Heterle, Horváth III, Schubert, Radoszávyevics, Neuvirt és felkéretnek, hogy ma este pontosan fél 9 órakor a pályán megjelenni sziveskedjenek.

A NAK ma este fél 9 órakor tartja szezonzáró bankettjét a pályavendéglőben. A zenét a NAK házi zenekara szolgáltatja.

Vasárnapi sportprogramm. Stari Becseji Soko—Radnicski. A NAK pályán találkozik vasárnap délután a két csapat. A jó hírű Soko kitűnő játékosokkal rendelkezik és már sok szép eredményt ért el a novisadi és subotici pályákon elsőrendű csapatokkal szemben. A fiatal és komoly játékosokkal rendelkező Radnicski újabb erőpróba elé állítja e mérkőzéssel csapatát, melynek igen komolyan kell vennie a mérkőzést, ha veretlenül akarja elhagyni a pályát. A küzdelem teljesen nyit. Az ujjában élénken érdeklődő novisadi sportközönségnek ismét szép és nívós küzdelemben lesz része.

Newyorki tőzsde

1925 július 17, 10 óra

Beograd	176.—	Prága	296. ^{1/2}
London	486. ^{1/2}	Berlin	2380.—
Páris	462.—	Bécs	14.—
Milano	386.—	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	48.25
Brüsszel	—	Amsterdam	4014.—

Beogradi tőzsde

1925 július 17, 17 óra

Bécs	80.—	London	277.60
Prága	169.—	Zürich	1108.50
Milano	211.—	Newyork	57.—
Páris	270.—	Irányszat:	mind áru

Chicago terménytőzsde

1925 július 17, 10 óra

Buza		Tengeri	
Július	158.25	Július	104.25
Szeptember	155.25	Szeptember	107. ^{1/2}
December	155.25	December	89. ^{1/2}

Irányszat: buza bizonytalan, tengeri szilárd (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 július 17. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai új VIII. duplikált k. kötés 305, 500 mm

Tengeri

bácskai d. k. kötés 187.50, 200 mm
bácskai VII, d. k. kötés 187.50, 500 mm
bácskai VII-VIII, dup. k. paritás Indija kötés 197.50 1750 mm
bácskai d. k. paritás Vinkovci kötés 200, 200 mm
bánati d. k. kötés 180, 500 mm
szeremi dup. k. kötés 195, 300 mm
Irányszat: nyugodt

Novisadi értéktőzsde

1925 július 17. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 66.—, kínálat 68.—, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 38.—, kínálat 39.50.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 237.—, kínálat 241.—, kötés —, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat —, Iparbank kereslet 135, kínálat 138.—, kötés 135.—.

Szerkesztésért felel: TOMAN SÁNDOR
Kiadó: „DELBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Meghívó

Anovisadi Kath. Olvasó és Gazdakör

1925. júl. 19-én, vasárnap, a Lövölde kerthelyiségében kabaréval egybekötött

nyári táncmulatságot

rendez, amelyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Kezdeté este 8 órakor

Belépődíj személyenként 15 dinár. Műsor után tánc reggelig. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság a Lövölde zárt termeiben lesz megtartva.

A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsátotta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be vallomását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becslés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófizetői ezen bejelentést a községi előjárásnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhívhatnak mindazok az adófizetők, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az elmúlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő for-

galmi adót (a forgalom 1 százalékát) valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adóbejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen *nincs joguk felelősségre*. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivétel alapján még július hónap befizetési ugyszintén a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és *tizenkét százalékos késedelmi kamatot* és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében eleget tegyen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindenemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. sz. szobájában szolgálnak a feleknek.

Pályázati hirdetmény

A novisadi róm. kath. egyházközség levélbeli zárt ajánlat útján bérbe adja a **Vasember palotában** levő földszinti és a **Péter király ucca 30. sz. bérházban** levő földszinti és emeleti üzlethelyiségeit.

Az ajánlatokban feltüntetendő azon összeg, amelyet az ajánlatot tevő évi bérösszeg fejében felajánl.

A beérkezett ajánlatok felett a Hitközség képviselő testülete dönt fentartván magának a jogot, hogy a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül teljesen szabad tetszése szerint kösse meg a bérleti szerződést az ajánlatot tevők közül azzal, akivel akarja.

Bővebb felvilágosítás délelőtt 10—12 óra között **Ábrahám János hitközségi szindikuskánál** nyerhető, Péter király ucca 30. sz. alatt.

Ajánlatok folyó hó 22-ig bezárólag ugyanolyan adhatók le. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A róm. kath. egyházközség elnöksége

Felvétel a Szegedi Növédő Egyesületbe

Felvétel a szegedi szent Erzsébet Otthonba. — A szegedi Katolikus Növédő Egyesület Szegeden, Korona u. 18. szám alatt levő székházában internátust tart fenn, mely a szülői házat pótolja, felvételért a Ferencz József Tudomány Egyetem bármelyik fakultására beiratkozott rom. kath. vallású női hallgatók jelentkezhetnek.

A folyamodványok keresztlevéllel és orvosi bizonyítvánnyal felszerelve 1925. év augusztus hó 25-éig az egyesület elnökségéhez nyújtandók be. A felvétel mindenkor 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 45 aranykorona. Az ellátási díjért napi 4 szeri (négyzeri) étkezés, lakás, fűtés, világítás és ruhamosztatás, fürdés és kiszolgálás jár. A növendékek vallásérkölcsei nevelését és családi irányu gondozását a fenntartó egyesület biztosítja. Részletes felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület elnöksége.

Cim:

„Szegedi Kath. Növédő Egyesület”
1257 Szeged, Korona ucca 18. szám. 1—2

Piaci árak július 17-én:

Vágómarha Ia	—	7.—9.—
Borjú	—	11.—13.—
Sertés	—	12.—14.—
Malac 4—6 hetes	—	200.—250.—
Bárány	—	9.—11.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	20.—22.—
Sovány lud párja	—	120.—150.—
Fiatal lud párja	—	80.—90.—
Kacsa párja	—	40.—50.—
Pulyka kiló	—	17.—
Csirke, rántani való	—	30.—40.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—50

DUNA VIZÁLLÁSA

Július 4-én reggel	—	225
Július 5-én	—	238
Július 6-án	—	258
Július 7-én	—	274
Július 8-án	—	278
Július 9-én	—	274
Július 10-én	—	266
Július 11-én	—	254
Július 12-én	—	245
Július 13-án	—	241
Július 14-én	—	241
Július 15-én	—	250
Július 16-án	—	256
Július 17-én	—	261

APRÓHIRDETÉSEK

EGY jókarban levő könnyű MOTORKERÉK 2 oldal kocsival együtt olcsón eladok. Ugyszintén oldal kocsi készítését vállalom. Cim a kiadóban. 1245-1-5

VASKERESKEDŐ SEGÉDET csakis önálló munkaerőt, jó szakismerettel, magyar, német és szerb nyelvtudással mielőbbi beépésre keresek. Kuszlí Gyula vaskereskedése, Novisad, Temerinska ucca 8. 1293-1-2

HIRDETÉSEK

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyömda, himzöterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

Kisebb ház eladó,

Gajeva (Könyök) ucca 17. szám.

Bővebb megtudható délután folyamán ugyanott. 1288-3

*A*tki rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvel megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELO” címre írjanak, Póstaftiók szám 75

818-0

Zongorák

és Pianinok

elsővangu gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ucca 17.

Zeljeznicka ucca 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quintisztza hurokban Eladás nygban és kicsinyben.

JAVÍTÁSONKAT ÉS HANGOLÁSONKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.